

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 1938
Tarih: 28.11.2012

10312

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Erdoğan BAYRAKTAR tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Sebahat TUNCEL
İstanbul Milletvekili

Alpler'den sonra dünyanın en fazla oksijen üreten dağları olan Kaz Dağları'nda siyanürle altın işleme yerlerinin açılması yerel halkın, kamuoyunun ve çevre örgütlerinin tepkilerine yol açmıştır. Ekolojik değeri ortadayken Kazdağları'nı ekonomik bir değere dönüştürme girişimi sonucu bölgede ağaç kesimleri başlamıştır.

Türkiye, 10 milyon zeytin ağacı olmak üzere 258 bin hektarlık alana yayılmış tarımsal üretim yapılan ve temiz su havzası Kaz Dağları'nı 2013 yılında siyanürlü madencilik faaliyetine açmaya hazırlanmaktadır. Yaklaşık 2.5 milyar ton kaya ve toprak 400 bin ton siyanürle muamele edilip işlenerek, 1 ton kayadan yarım ton su kullanılarak 1 gram altın çıkartılacağı belirtilmektedir. Eğer maliyeti kurtarırsa bazı maden işletmeleri 1 ton kayadan 0.4 gram altın çıkarma uğru, Yani Kaz Dağları'nın 400 bin ton siyanürle yıkanmasına razı gözükmektedir. Çevre örgütleri ve meslek odaları, siyanürle yıkama sonucu açığa çıkacak arsenik ve ağır metal kirliliğinin sebep olacağı 'doğa zehirlenmesi' ve 'ölümünün' boyutlarının ise çok ciddi boyutlarda olduğunu belirtmektedir.

2004 yılında Dünya Çevre gününde yürürlüğe sokulan Maden Yasası'nın ardından, ülkemizde sadece Batı Anadolu'da 100.000 km²'lik bir alan olmak üzere toplam 155.000 km²'lik bir alanda yabancı şirketlere maden ruhsatı verilmiştir. Yasada yapılan değişikle 'zeytinlik saha' tanımını '25 dekarın altındaki zeytinlik alan' olarak belirtilmiştir. Türkiye'deki zeytinliklerin yüzde 80'i 25 dekarın altında yamaç arazilerde yetiştiğinden, zeytinlikler, madencilikten HES inşaatlarına turizm tesisinden konut yapımına pek çok sektöre açılmış oldu.

TBMMOB, TTB ve TBB madencilik faaliyetlerinin katlettiği Kazdağlarında çok geç olmadan maden aramalarının önüne geçilmesi ve yöredeki halkın sesini duymaya davet etmiştir. AKP'ye seslenen örgütler, ilk ağaç kesilmeden, ilk kazma vurulmadan, ölüm çukurları açılmadan, toprak ve hava bozulmadan, sular zehirlenmeden, bölge susuz kalmadan ruhsatların iptal edilmesi yönünde çağrı yapmıştır. Bergama'da olduğu gibi Kazdağlarında yapılacak bu doğa kırımını sadece toprağa, suya zarar vermeyecektir, ekolojik yaşamın bozulmasına neden olacaktır.

1. Toplam ne kadarlık bir alana arama ruhsatı verilmiştir? İşletme ruhsatı verilen alan ne kadardır? Hangi şirketlere ruhsat verilmiştir?
2. Toplan kaç adet "ÇED Gerekli Değildir Kararı" ve "ÇED Olumlu Kararı" verilmiştir? ÇED süreci devam eden projeler hangileridir?
3. Kaz dağlarında oluşturulacak maden aramalarının, kullanılacak siyanürün çevreye, doğaya, kültürüne ne düzeyde zarar verebileceği araştırılmış mıdır? Araştırılmışsa sonuçları nedir?
4. Çevre örgütlerinin, yöresel halkın ve odaların konuyla ilgili görüşleri alınmış mıdır? Alınmadıysa neden alınmamıştır? Eğer alındıysa, Çevre örgütlerinin maden aramalarının sonlandırılması ve şirketlerin ruhsatlarının iptal edilmesini taleplerini karşılamayı düşünüyor musunuz?
5. Çevresel konularda yöre halkının görüşlerinin dikkate alınmasını öngören Aarhus Sözleşmesi'ne Türkiye ne zaman taraf olacaktır?
6. Yöredeki tarımsal gelir, istihdam ve ekonomik katkıları ile altın arama işlemleri sonucunda elde edilecek ekonomik katkı üzerinde bir araştırma yapılmış mıdır?
7. Kazdağlarında yapılacak altın arama faaliyetlerinin Türkiye'nin taraf olduğu Doğal Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Uluslararası Sözleşmeye aykırı olmasına rağmen neden ısrarla maden aramalarının durdurulması için Bakanlığınız adım atmamaktadır?